Kalabalıklar Sizi Aldatmasın

Dünya üzerinde milyarlarca insan yaşamakta, yüzlerce ülkede şehirler, caddeler, evler, binalar, alışveriş merkezleri, toplu taşıma araçları insanlarla dolup taşmaktadır. İnsanlar sabahın erken saatlerinden itibaren günlük yaşamın koşuşturmasına katılmakta, çalışmakta, beslenmekte, gezip eğlenmekte, dünyevi imkanlardan yararlanmakta ve nesillerini sürdürmektedir. Ne var ki bu kalabalık içinde insanların ruhsal, vicdani ve ahlaki nitelikleri birbirinden önemli ölçüde farklıdır. İnsanların sayıca fazla olması ile dürüstlük, merhamet, fedakarlık, diğergamlık ve hakkaniyet gibi erdemlerin toplumda yaygın olması arasında doğrudan bir ilişki bulunmamaktadır. Nitekim insanların önemli bir kısmı yaşamını kendi dünyevi menfaatleri, bedensel ihtiyaçları ve kişisel arzuları doğrultusunda sürdürmektedir.

İşte tam bu noktada insan, farkında olmadan tehlikeli bir yanılgıya düşebilir. Bu yanılgı, çoğunluğun yaşadığı gibi yaşamak, herkesin izlediği yoldan gitmek ve kalabalıkların benimsediği normları sorgulamadan doğru kabul etmektir. İnsan zihni, çevresindeki insanların davranışlarını meşru görmeye ve çoğunluğun tercihlerini doğruluğun ölçüsü olarak kabul etmeye oldukça yatkındır. Oysa bu eğilim, insanı kendi vicdani değerlendirmelerinden ve ahlaki sorumluluklarından uzaklaştırabilir. Allah, kalabalıkların etkisine kapılarak çoğunluğun tercihlerini ölçü almanın yanlışlığını ve doğruluğun sayısal çoğunlukla belirlenemeyeceğini bir ayette şöyle bildirir:

"Yeryüzünde bulunanların çoğuna uyacak olursan, seni Allah’ın yolundan saptırırlar. Onlar zandan başka bir şeye uymazlar ve onlar sadece yalan uydururlar." (Enam Suresi, 116)

Toplumların benimsediği alışkanlıklar, yaygın eğilimler ve kitlesel davranışlar, bir eylemi yalnızca çoğunluk tarafından benimseniyor olması nedeniyle ahlaki veya doğru hale getirmez. Kalabalıkların yöneldiği davranışları sorgulamadan benimsemek, insanın kendi vicdani sorumluluğunu ve Allah'a vereceği hesabı göz ardı etmesine neden olabilir. Bu nedenle insan, toplumun genel eğilimlerine göre değil, Allah'ın bildirdiği ölçülere göre hareket etmeli ve kendi davranışlarını bu doğrultuda değerlendirmelidir.

Sokakta yardıma muhtaç bir insanın yanından yüzlerce kişinin hiç ilgilenmeden, kendi dünyasına kilitlenmiş halde geçip gitmesi, kalabalıkların duyarsızlığını açıkça ortaya koyan bir örnektir. O kalabalığın çokluğu, sergilenen duyarsızlığı ve vicdani eksikliği asla haklı çıkarmaz. Çoğu zaman,

o kalabalık içinde yardıma koşan vicdanlı kişilerin sayısı bir elin parmaklarını geçmeyebilmektedir. Dolayısıyla insanın gerçek değeri, içinde bulunduğu yığınların büyüklüğüyle değil, o yığınların içinden sıyrılarak sergilediği ahlaki duruş ve gösterdiği samimi merhametle ortaya çıkar.

Bu örnekte olduğu gibi, günlük hayatta toplum tarafından sıkça sergilendiği halde doğru olmayan pek çok davranış vardır. Bir diğer örnek üzerinden düşünürsek; bilindiği gibi toplumlarda bir bireyi suçlama, yargılama veya linç etme eğilimi görülebilmektedir. Bir insan hata yaptığında kalabalıklar aniden ve hiç düşünmeden o kişinin üzerine gidebilmekte, onu bir etiketle mahkum edebilmekte ve toplumdan dışlayabilmektedir. Oysa her insan hata yapabilir. Kuran'a göre bu durumda yapılması gereken, insanın kalbini samimiyetle Allah'a açması, nefsini hesaba çekmesi, hatasıyla yüzleşmesi ve tövbe ederek yanlıştan dönmesidir. Çoğunluğun bir kişiyi topyekun kınamasının ya da yanlışı kanıksayarak ses çıkarmamasının Allah Katında bir karşılığı yoktur. İnsan, kalabalıkların tepkilerine göre değil, Allah'ın bildirdiği ölçülere göre hareket etmekle yükümlüdür. Allah, Kuran'da insanın hata yaptıktan sonra samimi bir tövbeyle yeniden doğruya yönelebileceğini şöyle bildirir:

"Yine onlar, çirkin bir iş yaptıkları yahut nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ı hatırlayıp hemen günahlarının bağışlanmasını isteyenler -ki Allah'tan başka günahları kim bağışlar- ve bile bile işledikleri (günah) üzerinde ısrar etmeyenlerdir." (Al-i İmran Suresi, 135)

Toplumun yapması gereken, hata yapan kişiyi samimiyetle Allah'a yönelmeye ve bağışlanma dilemeye teşvik etmektir. Kendisini bir yargı mekanizması yerine koyarak kişiyi linç etmek ve toplumdan dışlamak, Kuran'ın ortaya koyduğu anlayışla hiçbir şekilde bağdaşmaz.

Günlük hayattan örnekleri çoğaltmak mümkündür. Allah'ın bildirdiği doğruları bilmek ve günlük hayatta karşılaşılan durumlarda Kuran'ın emrine uygun davranabilmek için Kuran'a tam anlamıyla hakim olmak gerekir. Allah'ın güzel vasıflarını bilmek, O'nu tanımak, O'na yakın olmak ve Kuran'ın ruhunu kavramak, insanın ani olaylar karşısında doğru ve Kurani bir tutum sergilemesini sağlar.

İnsanların bir kısmının gözünü kamaştıran refah, teknolojik konfor ve dünyevi imkanlar da bu yanılsamanın bir başka boyutunu oluşturur. Şehirlerde göğe yükselen binalar, lüks içinde yaşayan insanlar, tüketim imkanları ve diyar diyar gezme yarışı, ahlaki bir üstünlüğün ya da Allah Katında bir değerin göstergesi değildir. Nitekim **"İnkar edenlerin diyar diyar gezip refah içinde dolaşması sakın seni aldatmasın." (Al-i İmran Suresi, 196)** ayeti, insanların dünyevi imkanlar içindeki yaşamlarının insanı aldatmaması gerektiğini bildirir.

Zira insanın bu dünyadaki varlığı, yalnızca dünyevi imkanları tüketerek ömrünü tamamlamaktan ibaret değildir. Allah'ın Zariyat Suresi 56. ayette bildirdiği **"Ben cinleri ve insanları, ancak Bana kulluk etsinler diye yarattım."** ifadesi, insanın varoluş amacını açıkça ortaya koyar. Hayatını yalnızca nefsinin ve bedeninin geçici tatminlerine adayan insan, dünyanın gerçek mahiyetini fark etmemiş ya da göz ardı etmiş olarak, yaratılışındaki yüksek potansiyeli ve asıl gayeyi ziyan etmiş olur. Allah bir başka ayette şöyle buyurur:

"Bu dünya hayatı ancak bir eğlence ve oyundan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte gerçek hayat odur. Keşke bilselerdi!" (Ankebut Suresi, 64)

İnsan, kalabalıklarla dolu renkli bir şehirde yaşasa da bu dünya hayatının bir rüya gibi hızla geçip gideceğini ve buradaki ömrü sona erdiğinde ahirette tek başına hesap vereceğini unutmamalıdır. Allah ayette şöyle buyurmaktadır:

"Sizi boşuna yarattığımızı ve bize tekrar döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?" (Müminun Suresi, 115)

İnsan bu gerçeği göz önünde bulundurarak düşünmeli ve her zaman vicdanının sesini dinlemelidir. Çıkarı zedelendiğinde dürüstlükten vazgeçen, kendi aleyhine bir durum söz konusu olduğunda adaleti gizleyen, merhameti ve fedakarlığı yalnızca sözde kalan insanlar olabilir. Ancak onların tutumu insanı aldatmamalıdır. Kalabalıkların arasında kaybolmak, akıntıya teslim olmak kolaydır. Allah Katında değerli olan ise vicdanının sesini dinleyerek Allah'a karşı sorumluluk bilincini ve güzel ahlakı korumaktır.

İnsanın Allah Katındaki değerini belirleyen husus, mensup olduğu kalabalıklar, sahip olduğu dünyevi unvanlar veya toplumsal popülerlik değil, yalnızca takva, yani Allah korkusu ve Allah'a karşı duyulan derin sorumluluk bilincidir. Kuran'a dört elle sarılan, karşılaştığı her olayda Kuran'ın ölçülerine göre davranan ve kalabalıklara göre değil, Allah'ın Sözü'ne göre hareket eden insan, kendi aleyhine bile olsa hakkı ve doğruyu daima ayakta tutacaktır. İşte o zaman Allah'ın razı olduğu bir yaşam sürmenin huzurunu yaşayacak ve ahirette bunun karşılığını kazanmanın umudunu taşıyacaktır. Böylece kalabalıkların peşinden gitmek yerine Allah'ın bildirdiği doğru yolda ilerleyerek asıl kazancın sahibi olacaktır.

---

https://www.harunyahya.info/makaleler/kalabaliklar-sizi-aldatmasin